

Bijlage 5. Ganzenbeleid provincie Drenthe [zie § 5.2.e]

Uitgangspunt van het beleid is om ganzen in de winterperiode zo veel mogelijk rust te bieden en in de zomerperiode het accent meer te leggen op beperking van landbouwschade. In beide periodes geldt het algemene uitgangspunt van het beleid: preventie en verjaging gaan voor afschot. Het doel van de winterrustperiode is ganzen optimaal de gelegenheid geven hun vetreserve op te bouwen zodat zij in het voorjaar in goede conditie terug kunnen naar hun broedgebieden. Tevens heeft Nederland internationaal de verantwoordelijkheid om de populatie trekvogels voldoende te beschermen. Voor een goede balans met agrarische belangen onderscheiden we drie soorten agrarische gebieden: rustgebied, graslanden en kwetsbare gewassen.

Ons beleid

- a) Rustgebied (Leekstermeer, zie kaart bijlage 4). Om volledige rust te bieden geldt hier een verbod op verjagen en bejagen van alle soorten ganzen. De grondgebruiker krijgt getaxeerde schade voor 100% vergoed en heeft geen taxatiekosten. Conform interprovinciale afspraken is (alleen) binnen een ganzenrustgebied ook een de-minimis bijdrage mogelijk als toeslag op getaxeerde schade.

De provincie Drenthe wil 1 of 2 nieuwe rustgebieden realiseren voor Kolgans en Grauwe gans met maximaal 500 hectare (overwegend) grasland per gebied. Deze rustgebieden worden begrensd na overleg met de grondgebruikers ter plaatse. De geschiktheid van gebieden wordt beoordeeld op grond van het feitelijk voorkomen van overwinterende ganzen, de schadehistorie en aansluiting op natuurgebieden met het accent op N2000 gebieden waarin een instandhoudingsdoel voor ganzen geldt.

- b) Grasland (winter). Grasland is in de winterperiode geen kwetsbaar gewas. Om deze reden mogen hier geen ganzen worden geschoten. Grondgebruikers mogen ganzen op grasland 's winters wel verjagen als er onverhoopt toch belangrijke schade dreigt. Voor het verjagen geven we een provinciale vrijstelling. Er is geen taxatiebewijs of schadehistorie nodig om verjaging toe te staan. Mocht er incidenteel schade ontstaan dan is taxatie en vergoeding mogelijk.
- c) Kwetsbaar gewas (winter). Dit is inclusief nieuw ingezaaid grasland (na 1 augustus ingezaaid). Voor kwetsbare gewassen wordt van grondgebruikers verwacht dat er preventieve maatregelen zijn genomen om ganzenschade te voorkomen, bijvoorbeeld schriklinten, knalapparaten en dergelijke. Het verjagen regelen we met een provinciale vrijstelling. Er is bij een dreiging van belangrijke schade geen taxatiebewijs of schadehistorie nodig om verjaging toe te staan. Voor afschot is dit wel een vereiste. Afschot is hier 's winters per definitie ondersteunend aan preventie en verjaging, met een limiet aan het aantal geweren en aantal te schieten vogels per dag.
- d) Zomer, alle gewassen. Via provinciale vrijstelling mogen alle soorten ganzen op elk moment, op alle landbouwgewassen worden verjaagd als belangrijke schade dreigt. Er is geen taxatiebewijs of schadehistorie nodig om verjaging toe te staan. Bij de Grauwe gans, Kolgans en Brandgans kunnen eigen broedvogelpopulaties ontstaan die 's zomers schade toebrengen aan landbouwgewassen. Grondgebruikers mogen deze soorten op basis van een ontheffing bejagen. Voorwaarde is wel dat er in dat geval een schadehistorie nodig is waaruit blijkt dat in de betreffende regio ⁽⁴²⁾ op bepaalde gewassen door een bepaalde ganzensoort belangrijke landbouwschade is veroorzaakt. We introduceren voor deze categorie een flexibel beleid voor wat betreft de toegestane omvang van de bejaging, afhankelijk van de totale omvang van de getaxeerde schade door ganzen in de zomer in het voorgaande jaar. Zo lang de totale omvang van deze schade in de hele provincie jaarlijks minder is dan € 10.000,- geldt dezelfde regeling als 's winters op kwetsbaar gewas: met een limiet aan het aantal geweren en aantal te schieten vogels per dag. Als deze schade in het voorgaande jaar boven de € 10.000,- is uitgestegen wordt geen maximum gesteld aan het aantal geweren en aantal te schieten Grauwe ganzen, Kolganzen en Brandganzen.

⁴² Onder het begrip 'regio' verstaat de provincie in dit verband het 3-cijferig postcodegebied waarbinnen schade getaxeerd moet zijn (volgens opgave Faunafonds).

-
- e) Natuurgebieden. Onder natuurgebied verstaan wij alle gronden en wateren binnen en buiten de EHS (Natuur Netwerk Nederland) met een hoofdfunctie bos of natuur. De provincie is van mening dat alle soorten ganzen in natuurgebieden in principe welkom zijn en daar ongestoord moeten kunnen pleisteren of broeden. Landbouwschade is hier niet aan de orde en wordt daarom ook niet vergoed. Beheer van eigen broedvogelpopulaties in natuurgebieden is alleen mogelijk op basis van een ontheffing vanwege schade aan de overige flora- en fauna in het betreffende natuurgebied op populatieniveau, of vanwege belangrijke landbouwschade in aangrenzend agrarisch gebied. In beide situaties wordt een onderbouwing verlangd in een faunabeheerplan (of specifiek ganzenbeheerplan) waaruit blijkt wat het probleem is en hoe de voorgestelde beheermaatregelen dat probleem zullen oplossen zonder belangrijke schade toe te brengen aan (overige) natuurwaarden in het gebied.
- f) Canadese gans, Nijlgans en Boerengans op landbouwgewassen. Via landelijke vrijstelling of provinciale ontheffing mogen deze dieren op elk moment, op alle landbouwgewassen worden verjaagd en/of bejaagd bij (dreigende) landbouwschade. Er is voor deze soorten geen taxatiebewijs of schadehistorie nodig om te mogen ingrijpen. Om verstoring van andere soorten ganzen te voorkomen is verjaging en bejaging in het ganzenrustgebied (Leekstermeer) 's winters niet toegestaan. Alle ganzenschade wordt daar volledig vergoed.
- g) In stedelijk gebied verblijven momenteel weinig of geen ganzen. Parkvogels beschouwen we als gehouden vogels, daarmee in eigendom en onder beheer van de grondeigenaar, ook als de dieren vrij kunnen rondvliegen. Er is daarom geen aanleiding om voor stedelijke gebieden provinciaal ganzenbeleid vast te stellen. Mocht de situatie in de toekomst wijzigen dan zullen Gedeputeerde Staten, op verzoek van de betrokken gemeentes, nadere beleidsregels vaststellen.

Het ganzenbeleid voor Drenthe hebben we samengevat in de onderstaande tabel. Nadere eisen en ontheffingsvoorwaarden met betrekking tot de ganzen worden opgenomen in door Gedeputeerde Staten vast te stellen beleidsregels. De door Provinciale Staten bij verordening vast te stellen regeling voor vrijstellingen staat aan het eind van deze bijlage.

Gezamenbeleid Drenthe Hoofdpijnen voor beleid:

gebiedtype	periode	Verjaging (zonder doden)	Bejagen (afschot en/of vangen en doden en/of aanpak eieren)	schaderegeling
Natuurgebieden	Hele jaar	Geen verjaging (alle soorten ganzen)	Alleen beheer broedpopulatie op basis faunabeheerplan middels ontheffing	Geen schadevergoeding
Rustgebied (Leekstermeer)	1 okt-31 mrt	Geen verjaging (alle soorten ganzen)	Geen bejaging (alle soorten ganzen)	100% vergoeding getaxeerde schade, geen taxatiekosten voor de grondgebruiker
Grasland (niet kwetsbaar gewas)	1 nov-31 mrt	Vrijstelling verjaging voor alle soorten ganzen bij landbouwschade.	Vrijstelling/ontheffing bejagen voor Canadese Gans, Nijlgans, Boerengans (onbeperkt afschot mogelijk bij landbouwschade, ter ondersteuning van verjaagmethoden). Geen bejaging andere soorten ganzen	Geen schadevergoeding voor Canadese Gans, Nijlgans, Boerengans. Alle andere soorten: vergoeding getaxeerde schade conform regels faunafonds, behandelbedrag taxatie voor rekening grondgebruiker
Kwetsbaar gewas	1 nov-31 mrt	Vrijstelling verjaging voor alle soorten ganzen bij landbouwschade.	Vrijstelling/ontheffing bejagen voor Canadese Gans, Nijlgans, Boerengans (onbeperkt afschot mogelijk bij landbouwschade, ter ondersteuning van verjaagmethoden). Grauwe gans en Kolgans: beperkt ondersteunend afschot mogelijk op basis ontheffing Geen bejaging andere soorten ganzen	Geen schadevergoeding voor Canadese Gans, Nijlgans, Boerengans. Alle andere soorten: vergoeding getaxeerde schade conform regels faunafonds, behandelbedrag taxatie voor rekening grondgebruiker
Zomer, alle gewassen	1 apr-31 okt	Vrijstelling verjaging voor alle soorten ganzen bij landbouwschade	Vrijstelling /ontheffing bejagen voor Canadese Gans, Nijlgans, Boerengans (onbeperkt afschot mogelijk bij landbouwschade, ter ondersteuning van verjaagmethoden). Grauwe gans, Kolgans, Brandgans: afschot op basis ontheffing (on)beperkt afschot mogelijk Geen bejaging andere soorten ganzen	Geen schadevergoeding voor Canadese Gans, Nijlgans, Boerengans, Flexibel: wel/geen vergoeding bij Grauwe gans, Kolgans, Brandgans. Alle andere soorten: vergoeding getaxeerde schade conform regels faunafonds behandelbedrag taxatie voor rekening grondgebruiker
Stedelijk gebied	Hele jaar	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

